

Cesty regionem Slezská brána a Pszczyna

VÝLETNÍK PRO VŠECHNY

OBSAH

O REGIONU SLEZSKÁ BRÁNA	2
O OBCI PSZCZYNA	3
OBEC DOBRATICE	4
OBEC KAŇOVICE	6
OBEC KRÁSNÁ	8
OBEC MORÁVKA	10
OBEC NIŽNÍ LHOTY	12
OBEC NOŠOVICE	14
MĚSTO PASKOV	16
OBEC PRAŽMO	18
OBEC RAŠKOVICE	20
OBEC ŘEPIŠTĚ	22
OBEC SEDLIŠTĚ	24
OBEC SVIADNOV	26
OBEC VÁCLAVOVICE	28
OBEC VOJKOVICE	30
MĚSTO VRATIMOV	32
OBEC VYŠNÍ LHOTY	34
OBEC ŽABEŇ	36
OBEC PSZCZYNA	38
MAPA OBCE PSZCZYNA	42
MAPA OBCÍ REGIONU SLEZSKÁ BRÁNA	43
TIRÁŽ	44

O Regionu Slezská brána

„Za poznáním nenápadné krásy v jeho území“

V roce 2024 uběhlo již 25 let od založení dobrovolného svazku obcí Region Slezská brána. Za tu dobu urazil relativně dlouhou cestu. Cestu vzájemného předávání informací o životě v obcích, práce na společných investičních projektech, jakým byla například výstavba cyklostezky mezi Vratimovem a Sviadnovem, ale také sebezpoznání, kdy šlo o zjišťování zapomenutých faktů z historie, poznání architektonických a uměleckých hodnot památek nebo objevování doposud téměř neznámých romantických zákoutí přírody.

V tomto smyslu Region Slezská brána spojoval zmíněné poznání s jeho šířením mezi žáky, seniory i ostatní občany. Nemalý počet vědomostních soutěží a kvízů ohledně znalosti obcí, výletů po regionu či přednášek na regionální témata, včetně vydavatelské a propagační činnosti, je toho konkrétním a v případě několika knih a propagačních materiálů doslova i hmatatelným příkladem.

Po informacích o nejdůležitějších cílech, jakými se po potřebném restaurování stal například paskovský zámek nebo tři dřevěné kostely v Sedlišťích, Řepišťích a na Prašivé, kde je zájemcům k dispozici i průvodcovská služba, přicházíme nyní s nabídkou upozorňující na méně známá místa.

Jde o procházky, které právě v roce 25. výročí existence našeho svazku doporučili představitelé vedení obcí svým seniorským klubům. Zájem o ně byl z jejich strany veliký. Procházek se účastnilo vždy několik desítek seniorů ze všech obcí.

Rozhodnutí předat náměty k této formě aktivního trávení volného času pro další zájemce prostřednictvím brožury s prostým, ale o to lidověji znějícím podtitulem „výletník pro všechny“ se tak stalo logickým pokračováním sedmnácti zmíněných malých výletů po sedmnácti našich obcích. O námět jsme se podělili i s polskými partnery z Pszczyny, kteří se k němu přidali, a proto zde mají také část věnovanou svému městu.

Možnému oslovení kohokoli odpovídá i doporučená délka výletů, resp. jinak řečeno pěších procházek. Mají délku maximálně několika kilometrů a k orientaci na nich mohou posloužit standardní mapky s vyznačením trasy, i moderní forma QR kódů, které na trasy odkazují.

Publikace může být průvodcem pro každého, od dětí s rodiči až po seniory, k prožití malých dobrodružství na toulkách přírodou a krajinou, při kterých nejen naše občany, ale také návštěvníky odjinud překvapí její doposud málo známá a nenápadná krása.

Dovolte, abychom všem zájemcům přijímajícím pomyslnou výzvu „výletníku“ k cestám po regionu Slezská brána popřáli dostatek času, klidu a vnímavých očí, které jsou k takovému prožívání toulek a s nimi spojeného poznání v současné uspěchané době o to více zapotřebí.

O obci Pszczyna

Obec Pszczyna se vyznačuje zvláštní polohou ve vztahu k hlavním průmyslovým a turistickým centrům regionu. Nachází se v jižní části Slezského vojvodství a je také součástí okresu Pszczyna. Dobré umístění je dáno i rozsáhlou komunikací. Pszczynou vede jak mezinárodní železniční trasa, tak státní silnice č. 1 spojující sever země s jihem. V blízkosti jsou dvě letiště: Pyrzowice (65 km) a Balice (80 km).

K 31. prosinci 2023 byl počet obyvatel obce Pszczyna 50 341 osob. Na konci roku 2023 žilo 23 237 lidí v městských oblastech a 27 104 lidí si zvolilo za místo osídlení venkov. V roce 2023 působilo v obci Pszczyna 7 573 podnikatelských subjektů.

Ne nadarmo je Pszczyna považována za jedno z nejkrásnějších měst jižního Polska. Toto nevšední město láká turisty už léta, uchvacuje je malebnými scenériemi, jedinečnou atmosférou a bohatou historií. Největší turistickou atrakcí je Zámecké muzeum, bývalý knížecí zámek, jeden z nejvelkolepějších parkových a palácových komplexů v zemi.

Historický park Pszczyna se rozkládá na ploše 156 hektarů. Uprostřed rozvodněných oblastí řeky Pszczynky a bohatých lužních lesů jsou zakomponovány historické budovy, mezi jinými Statek Ludwikówka, čajový pavilon na ostrůvku, čínská brána, sklep na uskladňování ledu a klenuté mosty. Součástí parku je také Dvůr pszczyňské vesnice (skanzen *Zagroda Wsi Pszczyńskiej*), zatímco část Zvěřince zabírá ukázková ohrada zubrů.

V bezprostřední blízkosti zámeckého muzea a parku se nachází staré město, jehož urbanistické uspořádání přetrvalo od středověku - od náměstí obklopeného činžovními domy, radnicí a kostely vedou úzké, půvabné uličky, včetně hlavní promenády Pszczyna - Piastowska ulice, v jejímž ústí je Muzeum slezského tisku. Na náměstí to žije po celý rok - v létě si tu můžete dát dobrou kávu, v zimě se zúčastnit Vánočního jarmarku nebo si zabruslit na kluzišti. A každou druhou neděli v měsíci můžete nakupovat na veletrhu starožitností.

Region Slezská brána

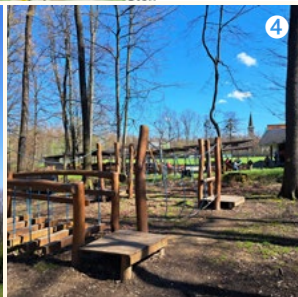
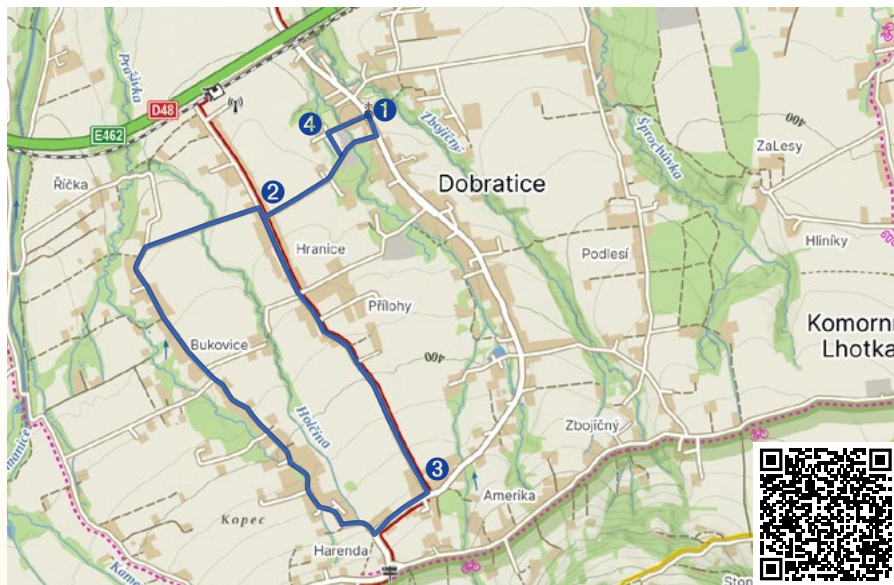
Pszczyna

PRŮVODCE PO TRASE: PUTOVÁNÍ DOBRATICEMI

OBEC DOBRATICE

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
6 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Při příjezdu autem můžete využít parkoviště pod kostelem sv. Filipa a Jakuba. Při příjezdu autobusem vystupte na zastávce *Dobratice, restaurace Na Šenku*.

POPIS TRASY:

Od kostela **1** přejděte na druhou stranu silnice a vydejte se po chodníku směrem doleva. Kostel máte nyní po levé ruce. Za obchodem odbočte doprava ke starému kravínu a pokračujte dále po asfaltové silničce. Provoz zde není rušný. Na křižovatce odbočte vlevo, dle dopravního ukazatele směrem na „Hranice“, a napojte se na červenou turistickou značku vedoucí na Prašivou **2**. Dojdete na rozcestí u křížku **3**. Odbočte doprava ke dřevěné zvonici (po 50 m na levé straně), zvoničku minete a přibližně po dalších 200 m odbočte doprava do ulice vedoucí z kopce dolů. Příjemnou ulici projdete celou částí obce Bukovice. Silnička se stáčí doprava, dojdete po ní opět k červené turistické značce vedoucí na Prašivou. Stejnou cestou, kterou jste přišli, se vydejte směrem ke kravínu, těsně před ním však odbočte vlevo a travnatou pěšinou dojdete na paralelní silničku. Přímo před vámi je vstup do Lesoparku **4** a na fotbalové hřiště, kde se můžete občerstvit a zabavit. Odtud je to na výchozí místo asi 100 m, skvělým orientačním bodem je věž kostela.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

V bývalém kravíně sídlí výrobce dekorativních svíček, je možné zde navštívit prodejnu (Dobratice č. 461). V roce 2020 vybudovala obec u fotbalového hřiště Lesopark. Nabízí spoustu dřevěných herních prvků a naučnou trasu pro děti, venkovní posilovnu, senzorický chodník a hřiště na discgolf. V areálu jsou lavičky k příjemnému posezení a dřevěné dekorace v podobě zvířátek. Ideální cíl výpravy pro rodiny s dětmi.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

V areálu fotbalového hřiště je zastřešené posezení a občerstvení. Občerstvení funguje v letních měsících zejména během fotbalových zápasů. Pokud je brána na hřiště uzavřená, vstup je možný z Lesoparku.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Místní školu navštěvovali Miroslav Šigut a Antonín Mikoláš, kteří za 2. světové války bojovali jako letci britského Královského letectva (RAF) proti nacistickému Německu. Jako připomínka je na budově školy umístěna pamětní plaketa.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

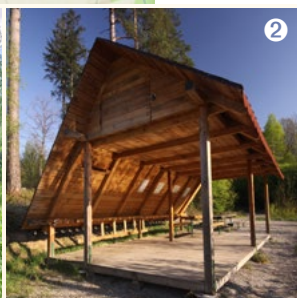
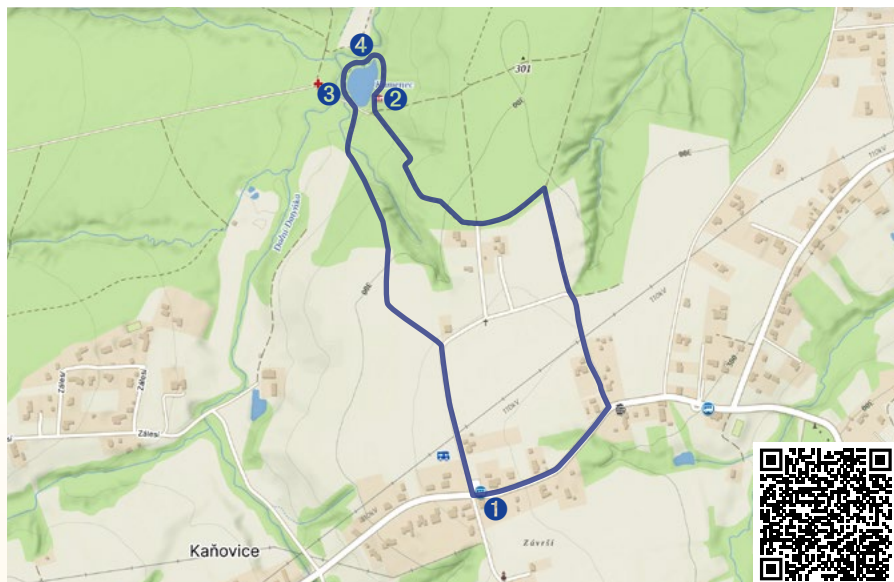

PRŮVODCE PO TRASE: PROCHÁZKA K RYBNÍKU KAMENEC

OBEC KAŇOVICE

NÁROČNOST
STŘEDNĚ
NÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
2,4 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Autobusová zastávka linky 383, *Kaňovice, točna*. Je zde možnost zaparkovat i posedět v přístřešku ❶.

POPIS TRASY:

Od autobusové zastávky *Kaňovice, točna* se dejte vlevo po hlavní silnici. Po 350 m uvidíte po pravé straně hospodu, kde se můžete občerstvit a ochutnat kváskové pivo. Pak se dejte opět vlevo po vedlejší cestě až k lesu, kde je posed pro myslivce. U něj odbočte vlevo a běžte stezkou vedoucí dubovou alejí po hranici lesa. Po levé straně minete dva rodinné domky. U druhého domu odbočte doprava a vstupte na lesní pěšinu. Procházíte kolem lesní školky a kolem plotu se klesajícím terénem blížíte k cíli – k rybníku Kamenec ❷. Ušli jste trasu dlouhou 1,4 km. Rybník je možné po úzké stezce obejít. Až přijdete k informační tabuli ❸, vraťte se stejnou cestou, kterou jste přišli (odkazuje na ni QR kód), nebo se vydejte širokou vyšlapanou pěšinou podél napájecího potůčku směrem zpět k výchozímu bodu. Za chvíli vyjdete z lesa na louku, u rodinného domu odbočte doprava na asfaltovou silnici. Ta vás dovede opět na zastávku *Kaňovice, točna* ❶.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Trasa vede k biocentru Lunčiska. Je zde klid a krásná příroda. Na okraji biocentra se rozprostírá rybník Kamenec ❷, který byl vybudován v roce 2005. Žije zde mnoho druhů žab, jako ropucha obecná či skokan skřehotavý. Nádrž slouží i k chovu ryb, především perlína ostrobřitého a candáta obecného. Na hladině rybníka lze spatřit i kachnu divokou či husu velkou. Při troše štěstí můžete zpozorovat i ledňáčka, vydru nebo ondatru. U rybníka je zastrešené dřevěné posezení ❹, kde je možno relaxovat a pozorovat přírodu. Okolo rybníka jsou instalovány naučné tabule s obrázky zvířat a informacemi o rybníku.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Na hospodu na trase narazíte přibližně po 300 m od výchozího místa. Pak se již musíte spolehnout na vlastní zásoby.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Rybník Kamenec se nachází uprostřed lesa na rozmezí obcí Kaňovice a Václavovice. V něm odpočívá na malém ostrůvku uprostřed rybníka vodník jménem Kamínek. Kamínek si tam užívá klid a pozoruje štěbetající husy a kachny. Vodník je velký parádník, v puse má fajfku a ze šosu mu kape voda. Je moc šikovný hastrman, umí nahánět vodu, lámat v zimě ledy, zná vše co, ve vodě žije. Kamínek má na starosti celý rybník, rybám leští šupiny, rakům klepeta, počítá perly, čistí vodu, sbírá listy z hladiny a kontroluje stříkající vodotrysk. Hlídká, aby byl v okolí rybníku klid a nikdo neplašil ptáčky ani rybičky. Večer hraje na housličky, sleduje netopýry a poslouchá houkání sovy. Jen ho nesmíte zlobit, rámusit a křičet okolo.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

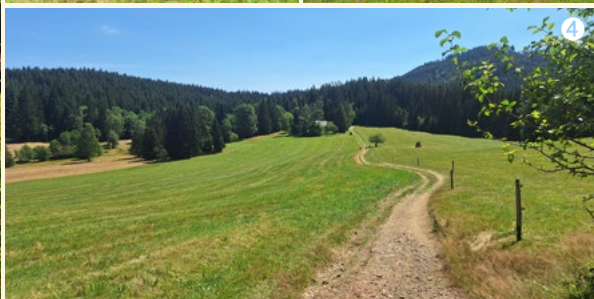
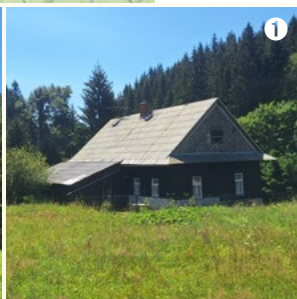
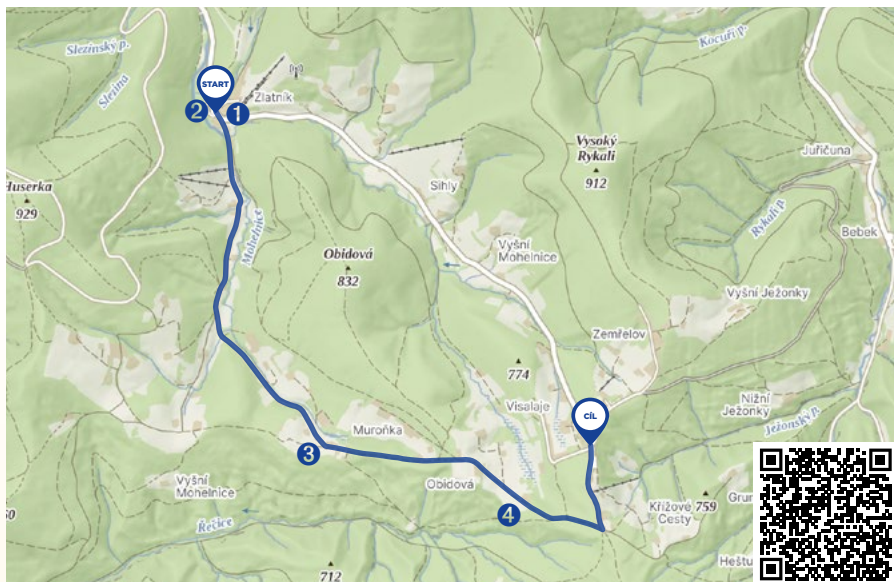

PRŮVODCE PO TRASE: ZLATNÍK - MUROŇKA - VISALAJE

OBEC KRÁSNÁ

NÁROČNOST
STŘEDNĚ
NÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
4,6 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Výchozím bodem je parkoviště u autobusové zastávky *Krásná, Vyšší Mohelnice, Zlatník* linky č. 318 z Frýdku-Místku na Visalaje.

V okolí je možno využít další dvě parkovací plochy.

POPIS TRASY:

Trasa krásnou beskydskou přírodou s výhledy do okolí vás mírným stoupáním provede kolem starých usedlostí až do turisticky známé oblasti Visalaje. Z výchozího místa na Zlatníku se vydejte po zelené turistické značce směr Muroňka. Trasa je asfaltová a má téměř rovinatý terén až na rozcestí Muroňka ③. Odtud pokračujte po lesní zpevněné cestě s mírným stoupáním po červené turistické značce k rozcestí Ježánky ④. Dále následujte zelenou turistickou značku a zakrátko dojdete do cíle výletu – Visalaje, které místní nazývají „Himálaje“. Zde je možno občerstvit se v restauraci.

Na výchozí místo na Zlatníku se můžete z Visalají dopravit autobusem MHD 318. Pokud byste chtěli pokračovat pěšky a neradi se vracíte stejnou cestou, můžete využít trasu po zelené turistické značce směr Plato a dále po žluté turistické značce na Zlatník. Trasu si tím prodloužíte o 6,7 km.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Místní část Zlatník je lokalita, v minulosti hojně osídlená, kde se nacházela hospoda, škola a obchod. Na začátku trasy, naproti bývalé školy ①, minete kamenný kříž ②. Na trase se také nachází památný strom a přírodní památka Obidová, což jsou mokřady s výskytem vzácných živočichů a rostlin.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Možnost občerstvit se je v restauračních zařízeních na Visalajích, provozní doba se liší dle ročního období a dne v týdnu.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

K obci Krásná se váže několik pověstí o zbojníku Ondrášovi a Maryčce Magdonové, která je údajně pochována na místním hřbitově v Pražmě.

Zdejší kraj velice rád a často navštěvoval básník Petr Bezruč.

V blízkém okolí Zlatníku se natáčel televizní seriál „Bez ženské a bez tabáku“. Seriálové příběhy mimo jiné popisovaly obraz zdejšího života i s jeho specifickým nářečím. Víte, co znamená například „bryja“, „stirky“, „brutvaňok“ či „grapa“?

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

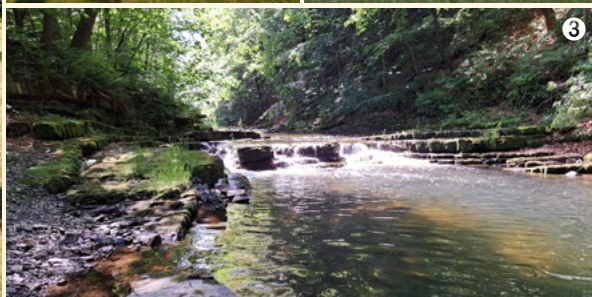
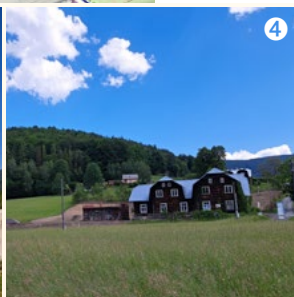
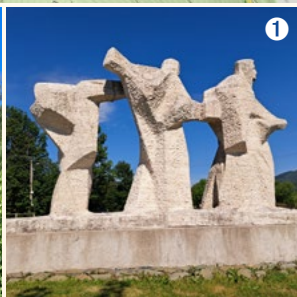

PRŮVODCE PO TRASE: ZAJÍMAVOSTI CENTRA OBCE

OBEC MORÁVKA

NÁROČNOST
STŘEDNĚ
NÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
5,9 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Na vycházku se můžete vydat od budovy základní školy, kde je dostatečný počet parkovacích míst, případně od budovy obecního úřadu, kde také zaparkujete. Nejbližší autobusová zastávka se nazývá *Morávka, střed*.

POPIS TRASY:

Výcházkový okruh vás provede centrem rozlehlé horské obce s partyzánskou historií. Z výchozího místa jděte podél hlavní silnice (směr přehrada). Po 230 metrech uvidíte na louce po levé ruce památný strom – mohutný dub letní. Pokračujte přibližně dalších 300 m a narazíte na upravený parčík s odpočinkovým místem u řeky. Můžete pokračovat podél řeky, až téměř k mostu. Ten přejděte na druhou stranu a přes parkovací plochu dojdete až k památníku Noční přechod ❶. Pokračujte po silnici za památníkem kolem hotelu Partyzán. Asi o 300 m dále budete po pravé ruce míjet upravenou louku s pomníkem „Zaťatá pěst“ ❷. O 200 m dále se nachází hráz vodní nádrže Morávka. Vraťte se kousek stejnou cestou a za loukou se Zaťatou pěstí odbočte do ulice vlevo, přivede vás k řece. Pokračujte po proudu řeky Morávka ❸ lesní pěšinou 800 m k parkovišti Lipový a přejděte na druhou stranu. Obytnou čtvrtí Vojkovčina dojdete až k rozcestí s výhledem na bývalou horskou chatu České srdce ❹. Pokračujte dále až k parkovišti Malé Lipové, tam odbočte vlevo k hlavní silnici. Na hlavní silnici se dejte opět doleva a brzy dojdete k výchozímu místu.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

NKP Noční přechod připomíná osudy partyzánské obce Morávka za 2. světové války. V části obce Mury byla vybudována vodní nádrž Morávka. Historie stavby, vysídlování obyvatel i opravy jsou velmi zajímavé. Dne 6. května 2000 dopadl na území obce meteorit. Jeho úlomky umožnily podrobnou analýzu trajektorie meteoritu i jeho složení.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

V obci je několik restaurací. V létě fungují také sezónní občerstvení.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Po polském záboru Těšínska na podzim 1938 a zvláště pak po obsazení zbytku Československa v březnu 1939 hitlerovským vojskem převáděli Moravčané přes hranici, která tudy vedla, do Polska vlastence, kteří odtud měli ještě možnost dostat se do tvořícího se zahraničního odboje. V dalších letech odpor vzrůstal a začaly se formovat partyzánské oddíly. Partyzáni si za podpory obyvatel vybudovali bunkr na úbočí Malého Travného. Odplatou fašistů za sabotáže a partyzánskou činnost bylo noční obklíčení usedlosti Koloničných na samotě Zajičorka, kde se právě ukrývali partyzáni po namáhavém přechodu hor. Tři partyzáni zde padli, ostatním se podařilo uprchnout až na jednoho, který byl Němci zajat a vyzradil nejen místo partyzánského bunkru na Malém Travném, ale i jména rodin, s kterými se partyzáni stýkali. Na 14. prosince 1944 byl svolán do obecního hostince (dnes hotel Partyzán) hanebný soud. Po nelidském a krutém výslechu byl vynešen rozsudek. 14 Moravčanů bylo odsouzeno k trestu smrti, 10 odvečeno do koncentračních táborů. Popraveni byli na Morávce v roce 1944 i dva mladíci z Litoměřic, což připomíná pomník Zaťatá pěst.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

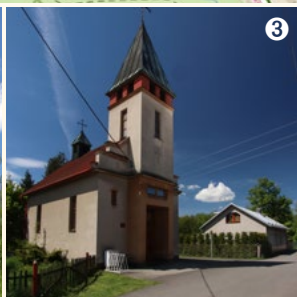
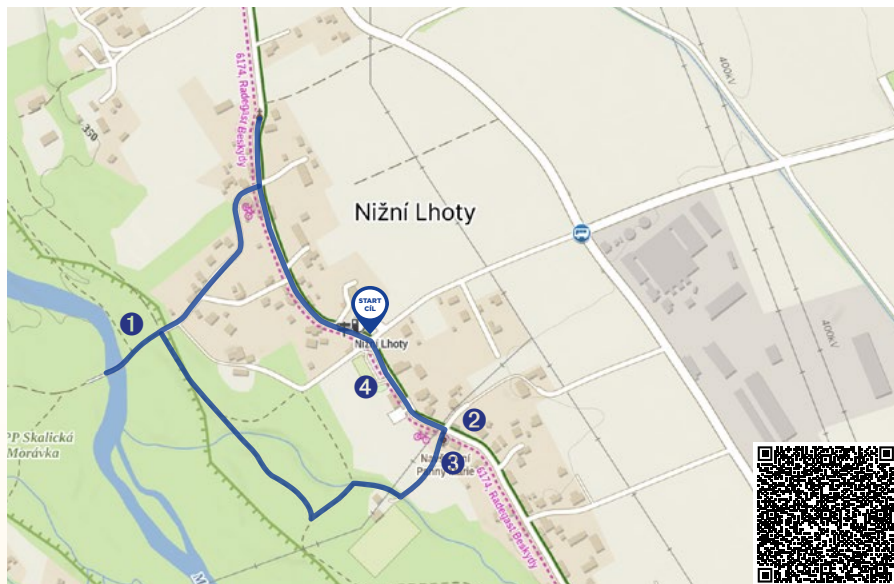

PRŮVODCE PO TRASE:
PROCHÁZKA CENTREM OBCE A NPP SKALICKÁ MORÁVKA

OBEC NIŽNÍ LHOTY

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DÉLKA
TRASY
1,5 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Vycházku můžete začít u obecního úřadu, Nižní Lhoty č. p. 71. Pokud se do vesnice vydáte vlastním automobilem, zaparkujte na parkovišti u obecního úřadu. V případě, že se do vesnice vydáte autobusem, vystupte na zastávce *Nižní Lhoty, Mojžíšek*. Od autobusové zastávky sejděte z frekventované krajské silnice na místní komunikaci vedoucí do vesnice k rodinné zástavbě, která je na dohled – po 330 m přijdete k budově obecního úřadu.

POPIS TRASY:

Na křižovatce u obecního úřadu zabočte vpravo a po cca 400 m dojdete ke kapličky, odtud se vrátíte 100 m zpět a zabočíte vpravo, po 250 m dojdete k naučné tabuli národní přírodní památky Skalická Morávka, kde se na dohled nachází soustava dvou splavných lávek ❶, lesním chodníčkem proti proudu řeky Morávky můžete dojít do prostoru volnočasového centra u fotbalového hřiště (cca 400 m) a odtud po příjezdové komunikaci dojít k hasičské zbrojnici ❷ z počátku minulého století a naproti stojící římskokatolické kapli zasvěcené Navštívení Panny Marie z roku 1946 ❸, na dohled pak budete mít dvě roubené chalupy, odtud se pak můžete vydat vlevo po místní komunikaci a vrátit se k obecnímu úřadu (cca 340 m), kde můžete využít odpočinkovou volnočasovou zónu ❹. Nebo můžete od naučné tabule NPP Skalická Morávka přejít po soustavě dvou splavných lávek přes řeku Morávku do Skalice a pokračovat v další túře po okolí (např. Skalice, Baška, Janovice či Raškovice).

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Na trase lze zhlédnout místní vesnickou architekturu – kapličku u cesty (Boží muka) na katastrální hranici s obcí Nošovice, národní přírodní památku Skalická Morávka (neupravený říční tok řeky Morávky), v jejímž území je instalována soustava dvou splavných lávek pro překonání toku, hasičskou zbrojnici z počátku minulého století, dvě dřevěné roubené chalupy, římskokatolickou kapli z roku 1946 zasvěcenou Navštívení Panny Marie či využít odpočinkovou volnočasovou zónu u obecního úřadu (volně přístupný prostor s lavičkami, dětským hřištěm, workoutovými prvky a víceúčelovým hřištěm s umělým povrchem).

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

V obci se nelze občerstvit, není zde obchod ani hospoda.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Důvodem ochrany NPP Skalická Morávka je zachování úseku přirozeného divočího toku řeky Morávky ve štěrkových náplavech s charakteristickými společenstvy a doprovodnými původními lesními porosty, na které jsou vázány populace vzácných či ohrožených druhů rostlin a živočichů. Na katastru obce hospodaří zemědělské družstvo, které v místní zelárně vyrábí kysané zelí. Před areálem zemědělského družstva si mohou návštěvníci zakoupit z prodejních automatů čerstvé kravské mléko či balené kysané zelí. V obci se nachází část výrobního areálu a sídlo jihokorejské automobilky.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

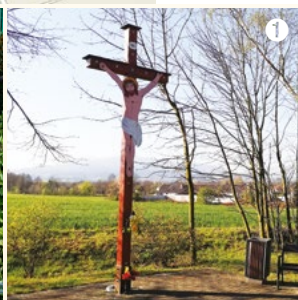
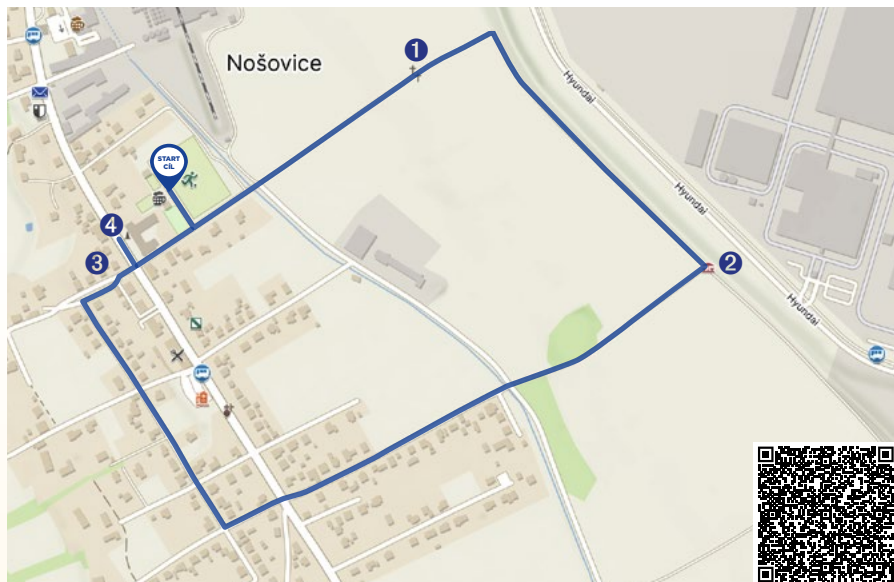

PRŮVODCE PO TRASE: PUTOVÁNÍ NOŠOVICEMI

OBEC NOŠOVICE

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
2,5 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Sportovní areál za základní školou. Zde je možné zaparkovat na vyhrazeném parkovišti u mateřské školy (č.p. 125) nebo na zpevněné ploše u fotbalového hřiště. Autobusem je možné dojet na zastávku *Nošovice střed*, která je vzdálena 150 m od základní školy.

POPIS TRASY:

Od sportovního areálu se vydejte mírným stoupáním směrem od centra obce na severovýchod k Božím mukám ❶ a po vycházkovém okruhu „pod valem“ oddělujícím obec od průmyslové zóny dále až na zastřešené odpočinkové a vyhlídkové místo ❷. Trasu lze v zimě využít jako běžkařskou, v létě jako pěší a cyklistickou.

U odpočinkového místa se stočte doprava. Po 700 m přejděte hlavní silnici, pokračujte k první křižovatce ulic a zabočte doprava. (Je možné pokračovat také rovně k domu č. p. 36, kde se nachází další odpočinková zóna s prvky pro děti a ohništěm). Po dalších 400 m odbočte doprava, budete míjet pietní místo – pomník ❸, který byl umístěn ke 100. výročí vzniku ČSR, poté dojdete k hlavní silnici. Na protější straně vidíte budovu základní školy s pomníkem za oběti padlých ve válce ❶ a dřevěnou bistu Potměnoše. Cestou podél budovy školy se vrátíte na výchozí místo.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Můžete si posedět a odpočinout u Božích muk a nabití energií pak vyzkoušet venkovní posilovací stroje u odpočinkového místa. Před budovou základní školy najdete památník padlých v první a druhé světové válce a pláštiku Potměnoše.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Kvalitní nabídku jídla i pití nabízí nově zrekonstruovaná místní restaurace.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Nošovice, původně Potměnošovice, vznikly kolem roku 1447. Pověst vypráví, že původní název obce byl odvozen od toho, že místní lidé tajně v noci – tedy potmě – nosili v nůších sukno na panskou valchu, aby nemuseli platit vrchnosti poplatků. Od každého kusu bylo nutno platit. Aby se toto obešlo, domluvil se valchař s obyvateli, že mohou za odměnu nosit materiál do valchy potmě. K tomu byl vybrán jeden obyvatel a ten dostal přezdívku Potměnoš. Tato pověst se stala námětem na vytvoření znaku obce, který vznikl v roce 1997.

Obec je jednou ze vstupních bran do Beskyd. Hned při vjezdu do Nošovic stojí pivovar, který byl založen v roce 1970 a pyšní se svým pivem po celém světě. Je zde návštěvnické centrum, kde je možné si objednat exkurzi do pivovaru. Dalším významným podnikem v obci je zemědělské družstvo, které se zabývá rostlinnou a živočišnou výrobou, prodejem mléka a nošovického zelí. Od roku 2006 působí v průmyslové zóně společně se svými dodavatelskými firmami korejská automobilka a vyrábí zde osobní vozy.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

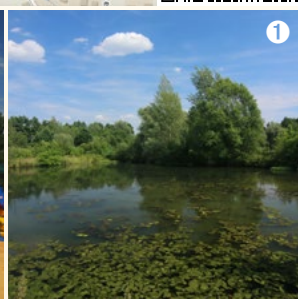
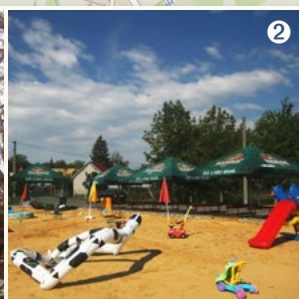
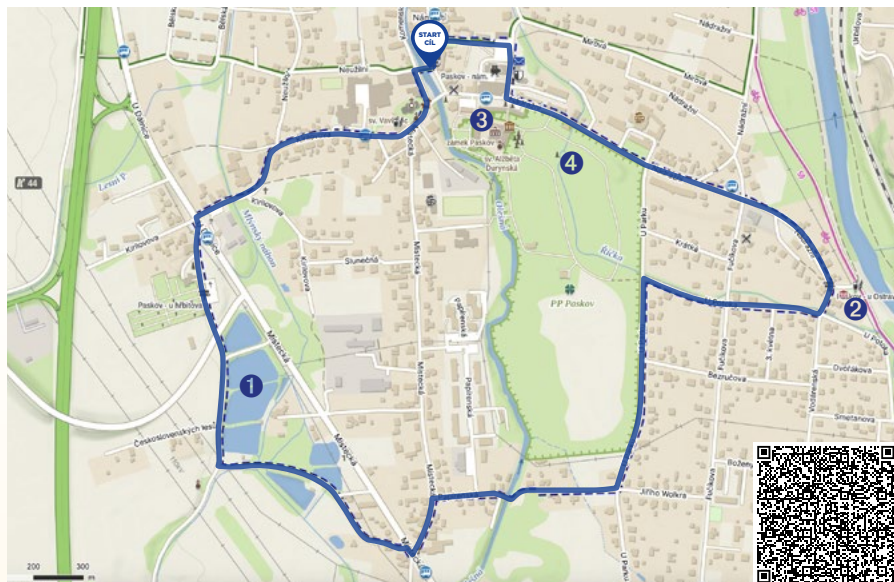

PRŮVODCE PO TRASE: ZAJÍMAVOSTI Z HISTORIE PASKOVA

MĚSTO PASKOV

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
4,1 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Začněte u informační tabule naučného okruhu s číslem 1 na náměstí. Zaparkovat lze na centrálním parkovišti u kina Panorama. Nejbližší autobusové zastávky se jmenují *Paskov, zámek* a *Paskov, náměstí*. Vlakové nádraží se nachází přibližně 20 minut pěší chůze od centra. Pohodlně se sem dostanete také z cyklostezky č. 59 (Ostrava-Beskydy).

POPIS TRASY:

Pro poznání Paskova, jeho architektury, památek, přírody a historie, se od roku 2013 nabízí k využití cca čtyři kilometry dlouhý naučný okruh. Je profesionálně vyznačen účelovou turistickou značkou, včetně rozcestníků s kilometráží k nejdůležitějším místům. Nachází se na něm 10 informačních tabulí, které čerpaly především z materiálů místních badatelů Jiřího Janáčka a Jiřího Líska a svým obsahem předurčily i název celého okruhu „Zajímavosti z historie Paskova“. Originální řešení nosných konstrukcí navrhl podle prvků selského baroka místního kostela sv. Vavřince starosta, Petr Baďura. Výchozím místem s tabulí č. 1 je náměstí, na které v centru navazují tabule o školství, kostelu, faře a tělovýchovných spolcích. Okruh pak pokračuje přírodou kolem paskovských rybníků ❶ přes historicky důležitou ulici Místeckou a kolem zámeckého parku až k řece Ostravici. Po ul. Nádražní s budovami bývalé panské hospodářské zóny dále směřuje k zámku ❷, městskému úřadu a parkovišti u kina, kde je již pouhých 150 metrů k východišti – paskovskému náměstí. Každé zmíněné lokalitě je přirozeně věnovaná samostatná informační tabule.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Na trase je několik míst k odpočinku, včetně dětských hřišť (v centru, u řeky Ostravice ❷, u rybníků). Před zámkem jsou nově restaurované sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Šebestiána, před městským úřadem je socha T. G. Masaryka (kopie sochy Otto Gutfreunda), v bývalé panské hospodářské zóně je opět obnovena výroba místního paskovského piva.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Několik občerstvení a restaurací se nachází v centru města. Mezi ně patří i místní cukrárna a minipivovar. Občerstvení je také na odpočívce při cyklostezce č. 59 u řeky Ostravice.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Chloubou Paskova je zdejší zámek a jeho zámecký park. Město Paskov jej po převzetí do svého majetku v r. 2013 postupně rekonstruuje a přeměňuje ve společenské a kulturní centrum. Ke zhlédnutí je několik stálých výstav věnovaných např. historii města nebo modelům dřevěných kostelů, kaplí a zvoniček. Je zde zřízeno také informační centrum s nabídkou propagačních materiálů a suvenýrů. V prostorách zámku i parku se po celý rok koná řada společenských akcí – sezónní výstavy, koncerty, jarmarky a jiné společenské události. V parku je ojedinělý soubor soch antických bohů a Herkula ❸. Park má díky ochraně brouka páchníka hnědého statut Natury 2000, z flory zde vyniká krásné kvetoucí liliovník tulipánokvětý.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

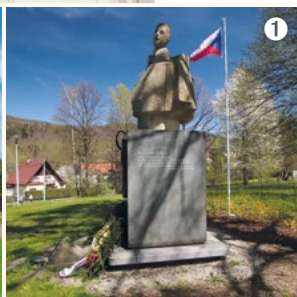

PRŮVODCE PO TRASE: PRAŽMO NA DLANI

OBEC PRAŽMO

NÁROČNOST
STŘEDNĚ
NÁROČNĚ
DĚLKA
TRASY
2 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Vycházku můžete zahájit u restaurace (Pražmo č. 88) v centru obce, kde lze také zaparkovat. Další možnost parkování je nedaleko na parkovišti nad kostelem nebo na novém parkovišti u obecního úřadu. Nejbližší autobusová zastávka je *Raškovice*, *hotel Ondráš* vzdálená asi 100 m.

POPIS TRASY:

Vydejte se přes nově renovovaný park vedle parkoviště směrem ke kostelu sv. Jana Nepomuckého. V parku se můžete zastavit u památníku obětem 2. sv. války ❶. Od kostela ❷ se dostanete nahoru po ulici Kostelní k místnímu hřbitovu ❸. Nedaleko horní brány se nachází informační tabule o bývalém loveckém záměčku frýdeckých pánů ❹, u ní odbočte na polní cestu a na jejím konci se dejte doleva z kopce dolů po ulici Lipová. Téměř na jejím konci odbočíte doprava a můžete se zastavit u kaple sv. Marka ❺. Po chodníku okolo hlavní cesty se vrátíte do centra obce k výchozímu bodu. Po levé straně minete multifunkční a dětské hřiště a po pravé straně obecní úřad, v jehož okolí si můžete prohlédnout několik dřevořezb.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Můžete se kochat krásnými výhledy na Pražmo, okolní krajinu i nejbližší vrcholky Beskyd. Dětem zpestří trasu hřiště i dřevěné sochy.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Celodenní občerstvení nabízí restaurace, která je výchozím i cílovým bodem celé vycházkové trasy. V letních měsících se před hotelem nachází zmrzlinový stánek.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Na pražmovském hřbitově je údajně pochována dívka, jejíž životní příběh inspiroval básníka Petra Bezruče k napsání básně *Maryčka Magdonová*. V místní části Zlaň nedaleko hřbitova se nacházel lovecký záměček patřící rodu Pražmů, který zanikl pravděpodobně na počátku 19. stol.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

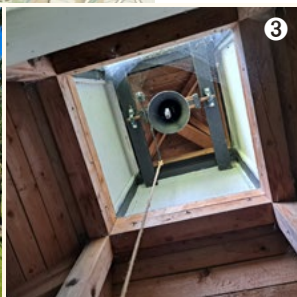
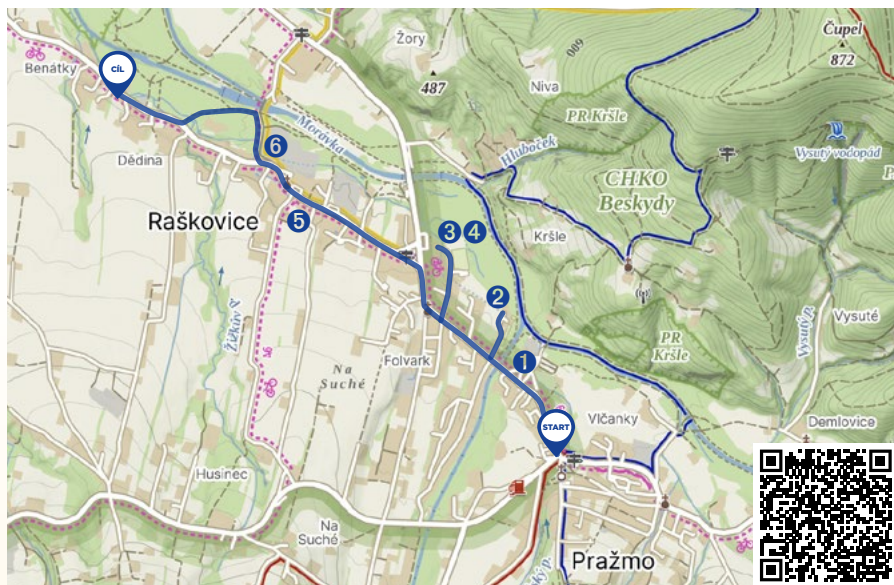

PRŮVODCE PO TRASE: OD ONDRÁŠE K OBEČNÍKU

OBEC RAŠKOVICE

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
4 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Raškovice, hotel Ondráš (č.p. 162). Parkoviště i terminál autobusových spojů.

POPIS TRASY:

Tato vycházka vás seznámí s místy, kde se v Raškovicích můžete rekreovat, bavit a navíc odhalí něco z historie obce. Vydejte se od hotelu po chodníku kolem hlavní silnice směrem k Nošovicím. Zanedlouho po pravé ruce uvidíte stavbu bývalého hostince Zábava ❶ a o kousek dál po levé ruce typický Baťovský cihlový domek, kde byl v roce 1929 otevřen obchod s obuví. Vedle něho je bývalá hospoda Morys, nyní Raškovjan. Naproti přes silnici je již od 19. století stále fungující Foldynova pila. Pokud z hlavní silnice za řekou Mohelnicí odbočíte doprava, dojdete ke kapli sv. Barbory ❷ a volejbalovým a tenisovým kurtům obklopených staletými borovicemi. Po hlavní silnici však můžete pokračovat dále. Milovníci sportu za autobusovou zastávkou odbočí doprava a navštíví nově zrekonstruované fotbalové hřiště. Od něj cedule zvou k návštěvě zázemí jógové školy ❸ ❹. Po prohlídce se můžete opět vrátit zpět na hlavní silnici a pokračovat dále až k budově víceúčelové sportovní haly a základní a mateřské školy. Zde se vydejte podél silnice vlevo směrem do Skalice. Po levé straně se nachází zdravotní středisko s lékárnou, po pravé straně kulturní středisko a bývalý textilní závod Slezan. Zhruba po půl kilometru minete obecní úřad (po levé ruce), Adámkovu vilu, kapli ❺ a tři mohutné duby (po pravé ruce). Za průmyslovým areálem odbočte doprava na cyklostezku č. 6005 ❻, která vás dovede až k jezu na řece Morávce. Podél řeky pokračujte dalších 500 m, poté se odkloňte pěšinou doleva – dovede vás až k restauraci Obecník a hasičárně. Návrat k hotelu Ondráš je možný autobusem.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Zajímavou technickou památkou je jez na řece Morávce (viz Vyšní Lhoty). Škola jógy Karakal nabízí kromě kurzů jógy také možnost relaxovat v příjemné zahradě a projít se meditačním labyrintem.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Na trase minete přinejmenším dvě restaurace a prodejny s potravinami.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

V kamenné hospodě Zábava prý podle pověsti tančival zbojník Ondráš (1680–1715). Ondráš se narodil v době, kdy byli sedláci zle utiskováni vrchností. S kamarádem Jurášem a dalšími vyrazili do hor. Na Lysé hoře založili zbojnickou družinu, chodili po beskydských dědinách a napravovali panské křivdy a útisk na prostém lidu. Adámkova vila - původně vila továrníka Adámka, nyní domov pro seniory se zvláštním režimem. Před Adámkovou vilou rostou tři památkově chráněné duby, jejich stáří se odhaduje na více než 350 let. V jejich stínu stojí kaple zasvěcená Panně Marii z roku 1826. Významný raškovický rod Adámků prý při kopání základů hospodářské budovy narazil na poklad. Za to štěstí slíbili Adámkově Bohu, že postaví v obci kostel. Ovšem místo kostela postavili jen kapličku. Postupem času přišel rod o všechnu majetek. Jako by jejich osud napovídal, že plané sliby se nevyplácí.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

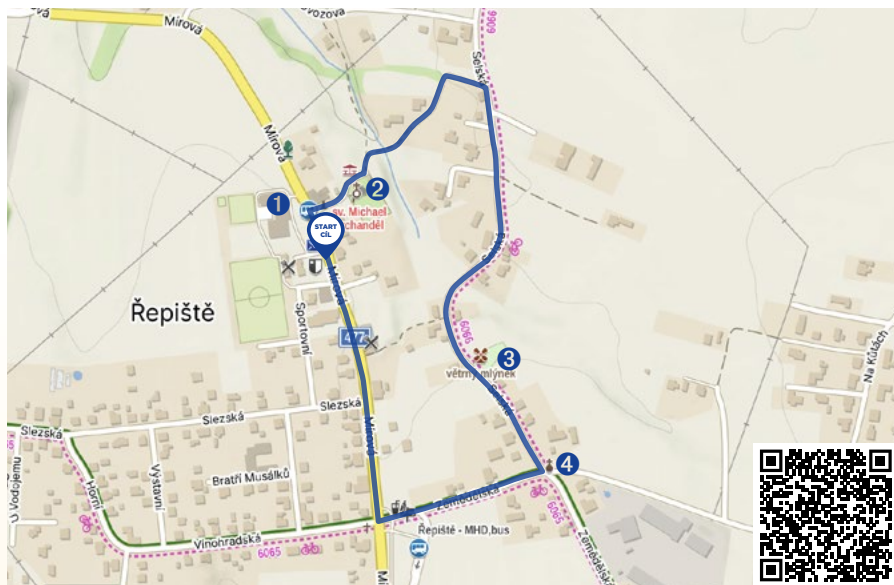

PRŮVODCE PO TRASE: ZAJÍMAVÉ STAVBY V ŘEPIŠTÍCH

OBEC ŘEPIŠTĚ

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
2,5 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Vycházka v Řepíštích začíná v centru obce u obecního úřadu, Mírová 178, kde je možné zaparkovat auto. V budově se nachází pošta a lékař. V blízkosti jsou autobusové zastávky městské dopravy ze směru Ostrava a Frýdek-Místek.

POPIS TRASY:

Trasa vás provede zajímavými místy v obci. Vedle budovy obecního úřadu zaujme zajímavé „spojení“ staré požární zbrojnice s novou přístavbou se skleněnou věží. Za obecním úřadem se nachází sportovní areál TJ Řepístě s fotbalovým hřištěm a obecními sportovišti.

Od obecního úřadu vpravo se nachází prostor budoucí návsi s moderní budovou nové základní školy s Knihovnou Bohumila Pavloka a tělocvičnou ❶. Po přechodu se semaforem přejděte vpravo přes hlavní silnici a projděte kolem budovy staré školy. Před ní leží bludný balvan z bývalé místní cihelny s pamětní deskou obětí komunismu. Před vámi uvidíte nejstarší stavbu v obci, dřevěný kostel svatého Michaela archanděla ❷, kulturní památku se sezónní průvodcovskou službou. V kostele se při rekonstrukci našly dvě podzemní krypty a dřevěné trámy z roku 1424. Vlevo u kostela stojí turistický altán, kde si můžete chvíli odpočinout. Za kostelem v budově bývalé márnice se nachází veřejné toalety.

Silnice dále překonává můstek, za kterým začíná mírné stoupání. Na křižovatce odbočte vpravo a pokračujte po ulici Selská. Projděte kolem pěstelské pálence a zastavte se na dětském hřišti U Mlýnku. Zde se kromě mnoha herních a cvičebních prvků nachází malá technická památka, replika dřevěného větrného mlýnku s turbínou s původním mlecím zařízením ❸. Pokračujte dále po silnici až na křižovatku s kapličkou sv. Floriána ❹ se šindelovou střechou a s dvaceti keramickými Floriánky vytvořenými místními dětmi.

Odbočte vpravo a po chodníku dojděte na autobusové stanoviště. Na křižovatce s hlavní silnicí se dejte doprava. Za pět minut dorazíte na místo, odkud jste vyšli.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Doporučujeme navštívit 600 let starý dřevěný kostel sv. Michaela archanděla a dřevěný mlýnek s turbínou. Děti i dospělí se mohou vydovádět na hřišti U mlýnku. Architektonicky zajímavými stavbami jsou atypická budova požární zbrojnice se skleněnou věží a nová moderní budova základní školy na budoucí návsi postavená v roce 2024.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

V Řepíštích jsou dvě restaurace s venkovním posezením (u hlavní silnice naproti obecnímu úřadu a na fotbalovém hřišti), rychlé občerstvení u autobusové točny a prodejna se smíšeným zbožím.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Obec Řepístě získala v celorepublikové soutěži v roce 2012 titul Vesnice Moravskoslezského kraje a zlatou stuhu za vítězství v soutěži.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

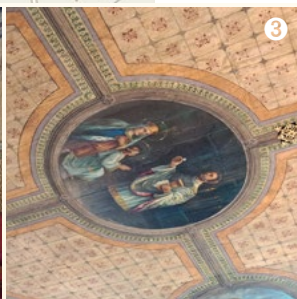
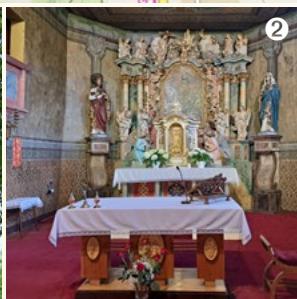
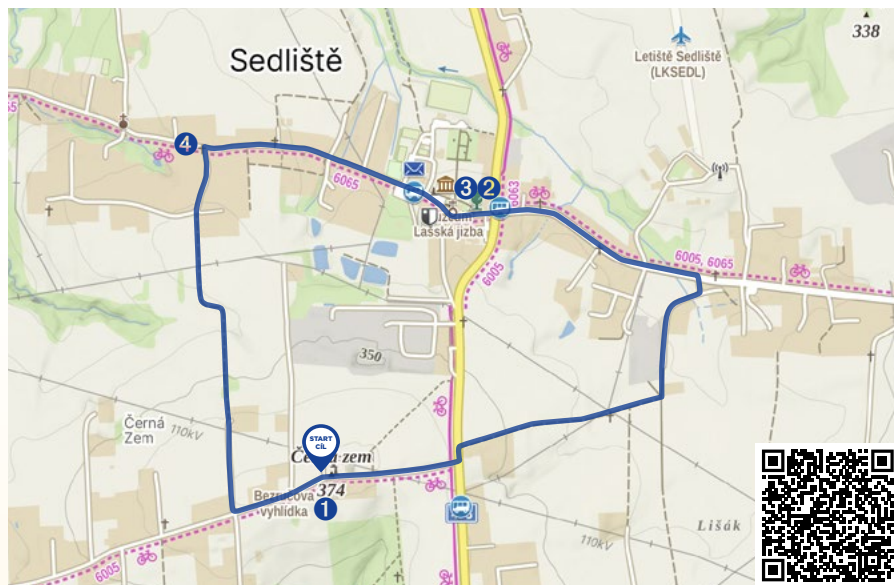

PRŮVODCE PO TRASE: ŠLAPEJ V SEDLIŠTÍCH

OBEC SEDLIŠTĚ

NÁROČNOST
STŘEDNĚ
NÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
3,6 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Trasa začíná na Bezručově vyhlídce (Sedliště 363). Je zde možné parkovat. Nejbližší autobusová zastávka se nachází 300 m odsud a nazývá se *Sedliště, Černá zem*.

POPIS TRASY:

Okruh vás dovede méně známými pěšinami až do centra obce a zpět na Bezručovu vyhlídku.

Z Bezručovy vyhlídky se vydejte vlevo směrem k silnici č. 473, tu přejděte na druhou stranu. Travnatým chodníkem mezi ohradníky klesejte dolů a napojte se na asfaltovou komunikaci vedoucí obytnou čtvrtí, ta vás přivede až k silnici spojující Sedliště s obcí Bruzovice. Vydejte se vlevo do centra obce Sedliště. Je to přibližně 500 metrů. Projděte kolem dřevěného kostela ❷❸, přes náves kolem školy a směřujte z kopce dolů až k výklenkové kapli ❹ na levé straně silnice. U kapličky odbočte do ulice vlevo. Po 150 metrech se ulice rozděluje, vy však pokračujte stále rovně pěšinou mezi loukami. Pěšina vás přibližně po 700 metrech vrátí na silnici, na křižovatce odbočte vlevo a stoupejte do kopce na Bezručovu vyhlídku ❶.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Z Bezručovy vyhlídky je nádherný výhled na Beskydy, Ostravu a Havířov, za dobré viditelnosti spatříte i hřebeny Jeseníků. Kostel Všech svatých ❷❸ ve středu obce je jednou z nejvýznamnějších dřevěných sakrálních památek v České republice. První zmínky o něm pocházejí již ze 17. století. V každém případě stojí za návštěvu.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Občerstvit se můžete na Bezručově vyhlídce a také v centru obce, kde se nachází restaurace.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Proč Bezručova vyhlídka? Protože svého času Petr Bezruč Sedliště navštěvoval a měl to tady rád. Dokonce souhlasil s tím, že by v místě současného památníku „Osvobozené půdy“ byla postavena Mohyla, která by nesla jeho jméno, také se uvažovalo, že by zde mohl být i pohřben. Nakonec ke stavbě mohyly nedošlo, ale nashromážděný materiál z památných míst spojených se Slezskými písněmi a Petrem Bezručem, byl použit pro stavbu památníku „Osvobozené půdě“, který byl 14. 8. 1931 Státním památkovým úřadem v Brně schválen. Odhalení památníku proběhlo 4. 9. 1932. Název Bezručova vyhlídka vznikl v roce 1962 přejmenováním Černé země, v současné době se používají pro danou lokalitu oba názvy.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

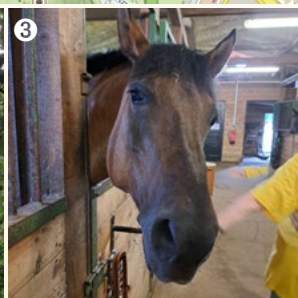
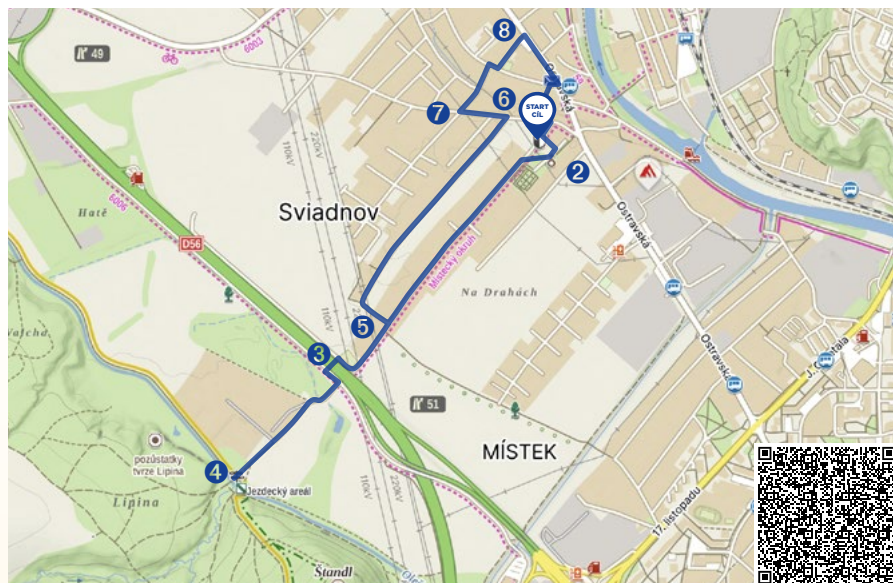

PRŮVODCE PO TRASE:
VES DĚVUCH, KDE VONÍ LÍPY A BZUČÍ VČELY (P. BEZRUČ)

OBEC SVIADNOV

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
4,2 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Východiskem trasy může být parkoviště u obecního úřadu (Na Drahách 119), z autobusové zastávky *Sviadnov, Husinec* je to sem 200 metrů. Sviadnov nemá vlakové spojení, ale do jeho blízkosti se dostanete, když vystoupíte na stanici *Lískovec u Frýdku*, která je od obce vzdálena několik desítek metrů. Do centra je to pak asi 20 minut chůze.

POPIS TRASY:

Rovinatá trasa po klidnějších částech obce je jako stvořená pro cyklovyjížděku s dětmi či nedělní procházku. Za budovou obecního úřadu ❶ projdete parkem Petra Bezruče ke kostelíku ❷. Můžete se zde zdržet nebo pokračovat parkem k ulici Na Drahách. Tuto ulici projdět celou – končí dálničním náspem. Pokračujte podchodem pod dálnici ❸. Vyvede vás na asfaltovou silnici. Vydejte se vlevo, ale po pár metrech odbočte doprava mezi pastviny jezdeckého areálu. Jděte stále rovně přibližně 500 metrů a dojdete k brodu přes říčku Olešná. Nachází se zde odpočinkové místo s rozcestníkem ❹. Po žluté značce můžete dojít až na nejvyšší bod v obci – kopec Štandl. Pokud o výškovou prémii nestojíte, vydejte se zpět do centra obce. Asi 150 metrů za podchodem z ulice Na Drahách odbočte vlevo do ulice J. Šlosara ❺. Po 700 metrech odbočte vlevo do ulice Staříčská ❻ a poté první odbočkou vpravo do ulice Na Spojnici ❼. Na první křižovatce odbočte vpravo a hned opět vlevo do ulice Sportovní. Dovede vás k restauraci ❽. Podél hlavní silnice (ul. Ostravská) dojdete k poště. Za ní odbočte doprava a hned doleva. Uličkou kolem budovy školy dojdete až na dohled od obecního úřadu.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Bude-li otevřený, navštívte pěkný kostelík sv. Jana Nepomuckého v parku P. Bezruče. Podchod pod dálnicí má unikátní, moderní výmalbu, která přibližuje historii obce Sviadnov. Vedle areálu jezdeckého klubu vzniká úpravou mokřadu odpočinkové místo s vyhlídkovým molem, na podzim roku 2024 by mělo být dokončeno. U rozcestníku „Jezdecký areál“ začíná dobrodružná Attilova stezka kolem kopce Štandl určená zejména dětem.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Trasu můžete zakončit ve zrenovované obecní restauraci ❽, která mimo jiné nabízí polední meníčka. Za příznivého počasí je otevřená zahrádka.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Dle místních legend má mít v kopci Štandl hrobku bojovník Attila, mocný náčelník Hunů. To je však pravděpodobně jen báchorka. Pravdou naopak je, že obec hojně navštěvoval básník Petr Bezruč a napsal o ní dvě básně.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

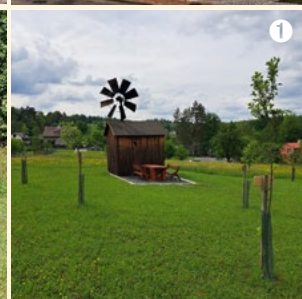
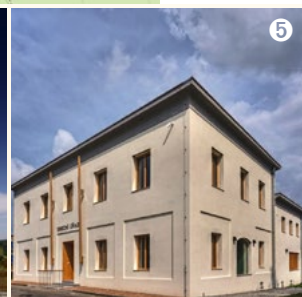
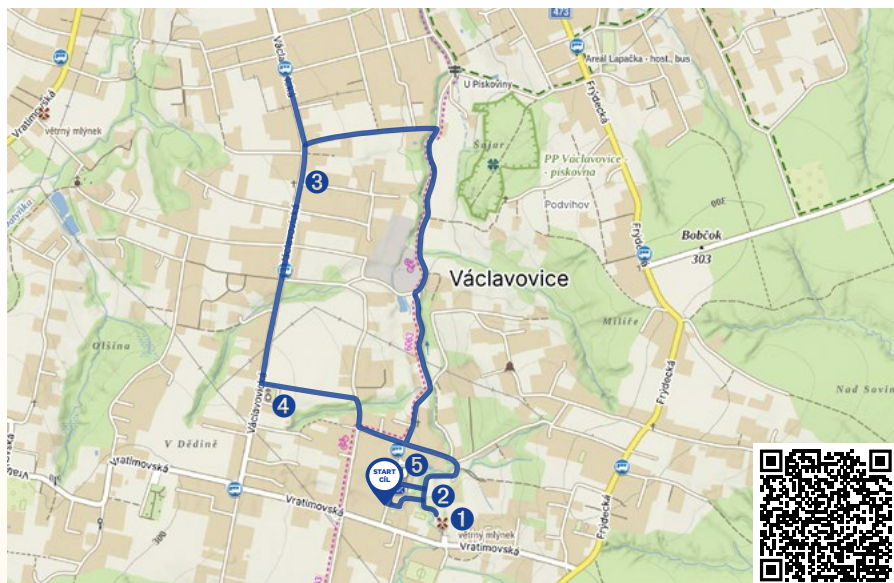

PRŮVODCE PO TRASE: VPRAVO, VLEVO, PO POTOCE

OBEC VÁCLAVOVICE

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
3,8 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Dobrym orientačním bodem je budova základní a mateřské školy. Lze zde zaparkovat. Nejbližší autobusová zastávka je jen pár desítek metrů a nazývá se *Václavovice, střed*.

POPIS TRASY:

Z parkoviště projděte mezi budovou základní školy a zahradou mateřské školy „bulvárem“ pod platany, záhy odbočte doprava na most přes potok Frýdečák a za ním opět vpravo směrem k větrnému mlýnku. Nad ním se rozprostírá Dětský sad – za každého narozeného a přivítaného občánka je zde zasazen nový strom ❶. Sejděte ke Kapli ztraceného dědictví ❷ a po travnaté pěšině dolů. Dále pokračujte po nové cyklostezce až do ulice K Sosni. Zahněte doleva směrem nahoru a poté na křižovatce odbočte vpravo do ulice Potoční. Dojděte po ní až na rozcestí K Pískovně. Za rozcestím přejděte v lese přes potok, pěšina vás vyvede do ulice Pod Křížem a k hlavní silnici. Nenajdete-li spojovací pěšinu přes potok, pokračujte dále a odbočte do ulice Sousedská (na tuto trasu odkazuje QR kód). U kříže ❸ na hlavní silnici odbočte doleva a zamiřte ke kostelu sv. Václava ❹. Těsně před kostelem lze přes parkoviště projít do mladé ovocné aleje a touto alejí pak dále až do ulice K Dědině, kterou se vydejte doprava. Na první křižovatce odbočte doleva a pak první odbočkou vpravo přes točnu autobusu k obecnímu úřadu ❺. Projděte kolem něj, vaše výchozí místo je na dohled.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Za zdržení stojí větrný mlýnek (klíče od něj si můžete zapůjčit po dohodě na tel. čísle 734 422 020) a louka, která ho obklopuje. V dolní části je umístěno moderní umělecké dílo, Kaple ztraceného dědictví, od šenovského umělce, Oldřicha Haroka, a Dětský sad s posezením.

Trasa vede kolem chráněné přírodní lokality Pískovna, která je součástí chráněných lokalit evropského významu Natura 2000. Dobře se zde daří čolku a žabce kuňce. Velmi zajímavý zvenku i uvnitř je moderní kostel sv. Václava vysvěcený v roce 2001.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Je lepší vybavit se na vycházku vlastní svačinou. V obci je restaurace (na ul. Vratimovská), která otevírá v 16 hodin.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Kaplička v ulici Potoční připomíná tažení ruského vojska ke Slavkovu na bitvu tří císařů v roce 1805. Byla postavena jako poděkování Bohu za to, že obec nebyla vypleněna. Je zasvěcená sv. Janu Nepomuckému.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

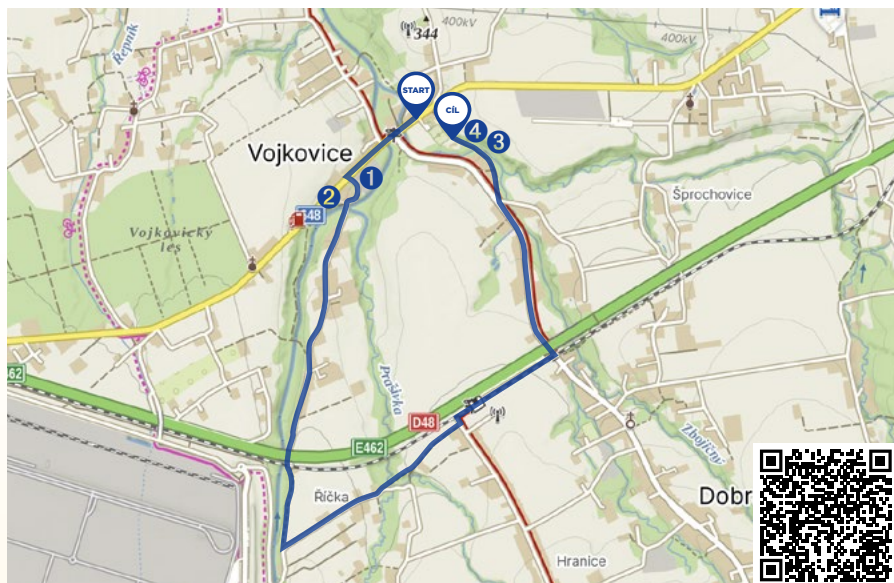

PRŮVODCE PO TRASE: VOJKOVICKÉ TOULKY

OBEC VOJKOVICE

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
5,5 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Trasu můžete začít u budovy bývalé školy ve Vojkovicích (Vojkovice č. p. 52). Parkování je možné na přilehlém parkovišti nebo naproti přes silnici u železářství. Nejbližší autobusovou zastávkou je zastávka *Vojkovice, střed*.

POPIS TRASY:

Na této vycházce se budete střídavě pohybovat po chodnících, asfaltových komunikacích, lesních a kamenitých cestách. Profil tratě je spíše rovinatý s mírnými kopci. Jsou zde tři prudší, ale krátká stoupání.

Od budovy školy přejděte na protější stranu silnice a vydejte se doleva. Mínete mateřskou školu, obecní úřad a pivovar ❶. Za pivovarem odbočte vlevo a pokračujte po místní asfaltové komunikaci po mostě přes Žermanický přívaděč ❷ až k dálnici. Přejděte koleje a po lesní cestě na malou chvíli opustíte katastrální území Vojkovic a navštívíte Nošovice. Na nejbližší odbočce běžte vlevo a pokračujte směrem k lesu. Pokračujte rovně (vracíte se na vojkovické území), potok překonejte po železném mostku a pěšina vás dovede až k vlakovému nádraží *Dobratice-Vojkovice*. Pokračujte dále kolem kolejí k podjezdu na silnici spojující Vojkovice a Dobratice, sejděte k silnici a vydejte se vlevo. Za chvíli minete hostinec. Těsně před autobusovou zastávkou Vojkovice, odbočka Šprochovice, sejděte vpravo na pěšinu vedoucí k lesu. Držte se jí, dovede vás kolem střelnice k výletišti ❸❹ u fotbalového hřiště (400 m). Budovu bývalé školy máte na dohled hned za fotbalovým hřištěm.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Budova bývalé školy v současné době slouží jako komunitní středisko obce. Přivaděč vody řeky Morávky do přehrady Žermanice vytváří díky uměle zbudovaným stupňům zajímavé scénérie. V pivovaru můžete zavítat do návštěvnického centra. Výletišť na konci trasy nabízí možnost aktivně i pasivně odpočívat.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Na začátku trasy se nachází obchod s potravinami. O kousek dál stojí pivovar, který je v letních měsících otevřen od středy do neděle (otevírací dobu si raději ověřte na webových stránkách, v průběhu roku se mění). Dopoledne je tamtéž otevřena prodejna s pivem. Přibližně kilometr před koncem trasy se můžete posilnit v místním hostinci.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Obcí prochází císařská cesta, na které si kdysi místní občané přivydělávali tažením povozů do kopců. V obci se vařival bylinný likér Vojkovská hořká, který po mnoha letech nahradilo pivo z místního pivovaru. V minulosti se naproti obecního úřadu nacházel park a také stíhačka MIG. V současné době se připravuje obnova historického parku.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

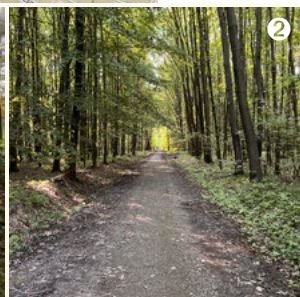
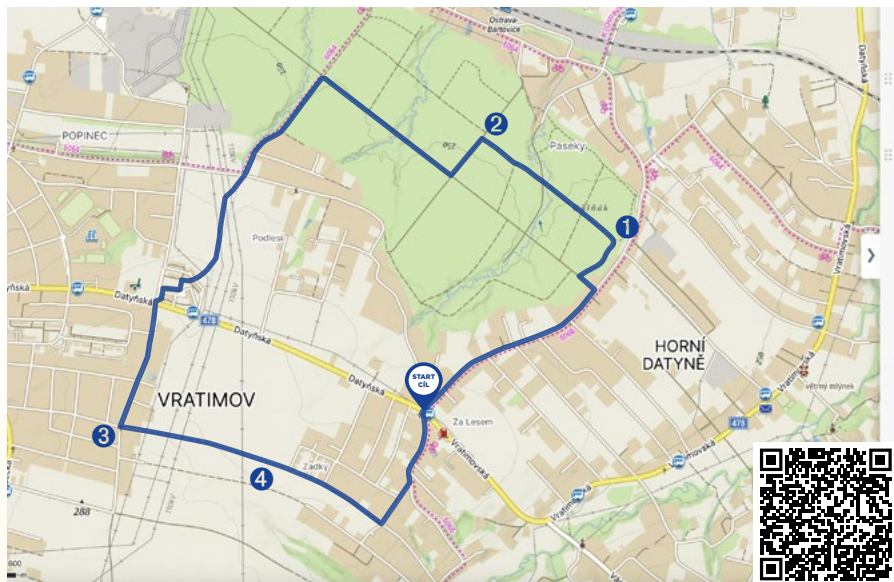

PRŮVODCE PO TRASE: VRATIMOVEM S NORDIC WALKING

MĚSTO VRATIMOV

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
5,9 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Od restaurace, ul. Vratimovská, Horní Datyně. Je zde dostatek míst k parkování a autobusová zastávka *Vratimov, Důlnák* hned vedle parkoviště.

POPIS TRASY:

Okruh je s mírnými výškovými rozdíly. Více než polovina trasy vede po měkém, přírodním povrchu, trasa je proto vhodná i pro nordic walking.

Přejděte hlavní cestu směrem k ulici K Hájence. Pokračujte dolů po ulici K Hájence asi 800 m. Za zahradnickou firmou odbočte doleva do lesa Důlnák ❶❷. Za závorou odbočte doprava na běžeckou stezku a následujte zelenou značku. Až projdete dřevěnou bránou odbočte doleva. Na další křižovatce u přístřešku s ohništěm odbočte doprava (loučíte se se zelenou značkou) a na další křižovatce odbočte doleva. Opusťte les a dojděte ke křižovatce ulic U Březinek a Na Podlesí. Tady stojíte před rozhodnutím:

a) trasu si můžete zkrátit, když odbočíte doleva. Ulicí Na Podlesí dojdete po asfaltu zpět k výchozímu bodu.

b) pokračujte rovně po chodníčku vyšlapaném v trávě směrem k sídlišti (na tuto trasu odkazuje mapka).

c) pokud jste na kole, možná se raději vydáte doprava, vyhnete se travnaté pěšině a dojedete k sídlišti na kopci po asfaltu.

Projděte sídlištěm (dětské hřiště, restaurace) a přejděte přes ulici Datyňská do ulice Na Příčnici směr hasičská zbrojnice. Po ulici Na Příčnici pokračujte až k ulici Brízková, v křižovatce stojí betonový kříž ❸, odbočte vlevo. Brízková vás vede po travnaté mezi. Na křižovatce s ulicí Višňová odbočte doleva a stále rovně dojdete až na výchozí místo.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Užijete si les Důlnák s běžeckými tratěmi a odpočinkovými místy s ohništi. Na sídlišti v ulici Na Příčnici se nachází dětské hřiště. V druhé půlce trasy si vychutnáte krásné výhledy na Ostravu a Moravskoslezské Beskydy ❹. Asi 150 m mimo trasu se nachází bowling, sauna a adventure golf.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Možnost občerstvení máte na startu (případně v cíli) trasy. Další možnost navštívit restauraci je přibližně uprostřed trasy, restaurace se nachází na sídlišti v ulici Na Příčnici.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Sportovci se ve Vratimově nenudí. Mimo jiné, je zde volně přístupný skate park, workoutové hřiště a pumptrack. Velké oblíbě se těší moderní koupaliště.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

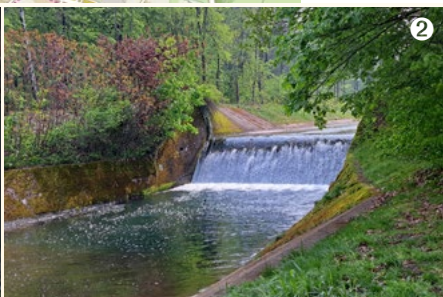
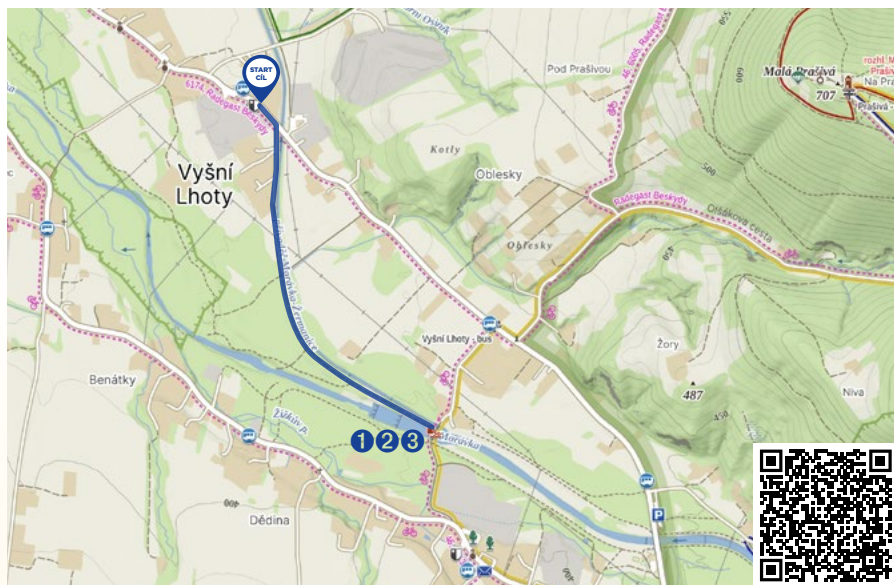

PRŮVODCE PO TRASE: PODÉL VODY K JEZU

OBEC VYŠNÍ LHOTY

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DÉLKA
TRASY
2,8 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Ideálním výchozím bodem je restaurace (Vyšní Lhoty 55) nacházející se u hlavní silnice č. III/4774, kde je možné zaparkovat. Z autobusu vystoupíte na zastávce *Vyšní Lhoty, rest. Maryčka*.

POPIS TRASY:

Tato vycházka vás povede klidnou pěšinou podél umělého koryta přivádějícího vodu z řeky Morávka do vodní nádrže Žermanice až k technicky zajímavému jezu, kde se tento přivaděč odděluje od řeky. Můžete si vychutnávat hezké pohledy na vodní kanál s peřejemi.

Z výchozího místa se vydejte po chodníku kolem hlavní silnice směrem na východ k Raškovcům. Minete obecní úřad. Pokračujte přibližně dalších 100 m. Dojdete k mostu přes vodní kanál, těsně před mostem odbočte vpravo. Asfaltovou ulicí půjdete kolem kanálu ještě asi 150 m, pak se cesta mění v lesní pěšinu. Po levé ruce stále budete mít umělý vodní kanál, po pravé ruce se zanedlouho objeví tok řeky Morávky. Ze sevření vody se dostanete až dojdete k jezu **1 2 3**.

Návrat je možný stejnou cestou, případně se lze u jezu odpojit na cyklostezku č. 6005, dojít k hlavní silnici a vydat se po ní vlevo zpět k výchozímu místu.

Cyklisté si trasu mohou prodloužit tím, že budou pokračovat po této cyklostezce dále směrem na Kamenité a pak se stočit vlevo a z kopce dolů zpět do vsi.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Zajímavou technickou památkou je jez na řece Morávce. Betonová konstrukce jezu je tvořena dvěma poli – každý má šířku 15 metrů – které jsou hrazeny pohyblivými ocelovými segmenty ovládanými pomocí závěsného řetězu ze strojoven umístěných na dělicích pilířích. Na pravém břehu jezové zdrže je umístěn vtokový objekt do přivaděče šířky 18 metrů.

I přes varování správce toku před nebezpečím koupání v přivaděči a okolí jezu (průtok vody se může náhle změnit), zde nejeden návštěvník smočí nohu.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Trasa začíná i končí u restaurace.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Pod horou Prašivá se nachází úpravná vody. Její výstavba začala v roce 1955 a v roce 1963 byla uvedena do provozu. Využívá vodu z vodní nádrže Morávka a dodává pitnou vodu přibližně dvaceti obcím v regionu. Mimo jiné zásobuje i pivovar v Nošovicích.

K významným památkám obce patří dřevěný kostel na hoře Prašivá v n.m. 704 m, který je dnes národní kulturní památkou. Postavil jej roku 1640 hrabě Jiří z Oppersdorfu a je zasvěcen svatému Antonínovi Paduánskému. Kostel je přístupný veřejnosti během poutě, první neděli po 13. červnu, a při několika dalších mších. V blízkosti kostela se nachází turistická chata s rozhlednou postavená roku 1921 Pobeskydskou jednotou Slezska. Dnes patří Klubu českých turistů a je vítaným místem návštěv a výchozím nebo konečným bodem hřebenových turistických tras.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

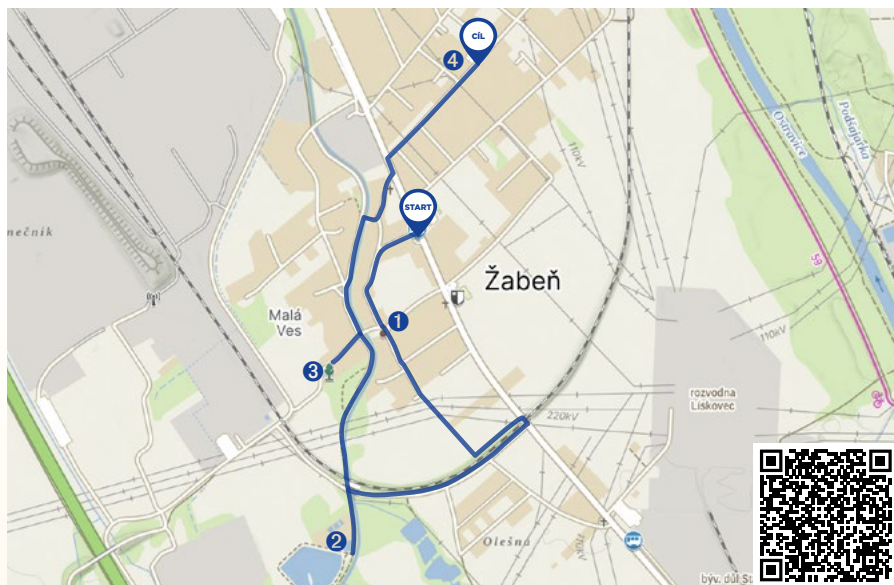

PRŮVODCE PO TRASE: VESNICE MEZI DVĚMA ŘEKAMI

OBEC ŽABEŇ

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
4 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Kulturní dům, Žabeň č.p. 174, za budovou restaurace u dětského hřiště. Autobusová zastávka *Žabeň – střed*.

POPIS TRASY:

Vycházka vás odkloní z hlavní silnice a provede vás klidnějšími částmi obce. Od kulturního domu přejděte přes hlavní silnici na druhou stranu a pokračujte uličkou rovně. Na rozcestí se držte vlevo, po 300 m dojdete ke kapli sv. Fabiána a Šebestiána ❶. Pokračujte kolem zadní stěny kaple dále rovně. Ulice záhy končí, vy pokračujte dále travnatou stezkou mladou slivoňovou alejí až k železničnímu valu. Navigace v QR kódu pěšinu alejí nezná a bude se vás snažit vrátit na hlavní silnici. Směle se vydejte travnatou stezkou. Odbočte vlevo a podél valu pokračujte k hlavní silnici, projděte pod železničním mostem a ihned za valem odbočte doprava. Podél valu pokračujte asi 450 m, pak můžete odbočit doleva a prozkoumat okolí rybích sádek a rybníčků ❷. Od sádek se vraťte opět na tohle místo a pro změnu odbočte vpravo pod železniční most. Vydejte se podél toku říčky Olešné lesem Ryška zpět do vesnice.

Dojdete k mostku. Zde si můžete udělat malou odbočku doleva k památnému, více než 300 let starému, stromu ❸ nebo pokračujte rovně až k výletišti Nové Visalaje. Vejděte brankou a pokračujte podél toku říčky až k dalšímu mostku. Přejděte přes most, dejte se doleva, dojdete ulicí opět k hlavní silnici a vydejte se směrem k Paskovu. Na prvním přechodu pro chodce přejděte a pokračujte vedlejší ulicí ke sportovní hale a budově školy. Školní zahrada, která je od 16 h přístupná veřejnosti, je příjemným místem k odpočinku. Zejména pro rodiny s dětmi ❹.

Ze školní zahrady je to jen 10 min volnou chůzí k výchozímu místu.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Můžete navštívit a nakoupit v místní sádce ryb, obdivovat kapličku svatého Fabiána a Šebestiána. Děti bez problému zabavíte na dětském hřišti u školy a hřišti za kulturním domem s restaurací.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Občerstvení nabízí restaurace vedle kulturního domu. Hned vedle se nachází samoobsluha s potravinami.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Žabeň před několika lety obnovila tradici obecní poutě. Pouť se koná v lednu a je stylizovaná jako historická, dokonce i kolotoče pro děti jsou dřevěné. Žabeň založila v posledních letech několik nových ovocných alejí. Obec aleje pravidelně udržuje a jsou vyhledávaným místem k procházkám.

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

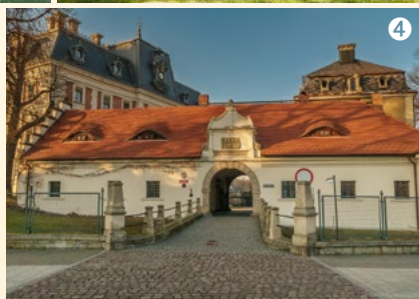
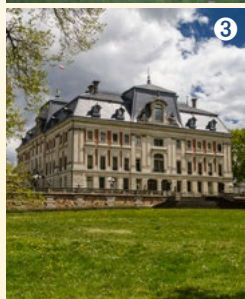
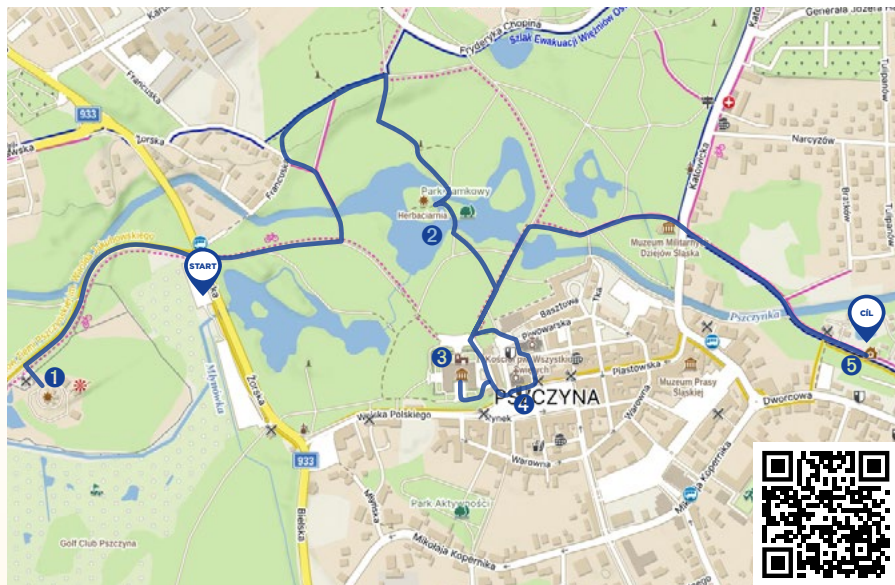

PRŮVODCE PO TRASE: PSZCZYNA V KOSTCE. CO NAVŠTÍVIT?

OBEC PSZCZYNA

NÁROČNOST
NENÁROČNÁ
DĚLKA
TRASY
3,9 KM

ZAČÁTEK TRASY:

Trasu začnete zaparkováním autobusu nebo auta na ulici Żorska, na parkovišti, které se nachází 400 m od Výstavní ohrady zubrů a 500 m od Starého města.

POPIS TRASY:

Z parkoviště na ulici Żorska odbočte vlevo do parku Zwierzyńiec směrem k Výstavní ohradě zubrů. ❶ Zde se můžete setkat „z očí do očí“, mimo jiné, s králem lesa, tedy zubrem evropským. Z vyhlídkové plošiny můžete pozorovat jejich chování a zvyky. Ve Vzdělávací výstavní budově si zase můžete prohlédnout dermoplast a kostru pětiletého zubřího býka. V Evropě jsou pouze čtyři exponáty tohoto typu. Po intenzivním zážitku si můžete v kavárně umístěné ve výběhu zubrů vychutnat lahodnou kávu a místní zákusky, a také zakoupit originální suvenýry. Od výběhu zubrů se vydáte doprava směrem k náměstí (cca 1 000 m). Přes ulici Żorska vstoupíte do zámeckého parku, který mezi starými stromy ukrývá objekty drobné architektury. Jedním z nich je Čajový pavilon na ostrově. ❷ Dnes, stejně jako před sto lety, si zde můžete vypít šálek dobrého čaje nebo si půjčit veslici. Od Čajového pavilonu se vydáte k Zámeckému muzeu ❸ (cca 350 m), kterému se říká polské Versailles. Na prohlídku zámku si musíte vyhradit dvě hodiny. Představuje velkolepé obytné interiéry z přelomu 19. a 20. století, rekonstruované s velkým smyslem pro detail. Při odchodu ze zámku odbočíte vlevo k Bráně vyvolených ❹, kterou vstoupíte na náměstí. Zamíříte vlevo a minete novobaroční evangelický kostel s přilehlou dvoupátrovou radnicí, která je sídlem městského úřadu. Za radnicí odbočíte vlevo a dojdete ke katolickému kostelu Všetech svatých. Když kostel opustíte, vydejte se do parku na hlavní třídě. Přejděte hlavní most a zahrňte doprava. Ujdete asi 500 m a dojdete ke Katowické ulici, kterou přejdete. Po 400 m dojdete ke skanzenu Zagrody Wsi Pszczyńskiej (Dvůr pszczyňské vesnice) ❺, kde je shromážděno více než tucet ukázek dřevěné architektury pszczyňské země.

CO ZAJÍMAVÉHO LZE NA TRASE VIDĚT A ZAŽÍT?

Ve výběhu zubrů se setkáte s králem lesa, to je se zubrem, jehož chování a zvyky můžete pozorovat z vyhlídkové plošiny. Velkým lákadlem je také možnost pozorování způsobu života daňků, jelenů a srnců v přírodě. Vedle výběhu zubrů čeká na děti naučná stezka s vybavením pro environmentální vzdělávání. Další atrakcí je volně přístupná naučná stezka „Po stopách zubra evropského“ neboli „Cyranka“. Informace o nich získáte ve Výstavní ohradě zubrů. V zámeckém parku se nacházejí půvabné objekty drobné architektury, například Eiskellerova věž, tzv. ledový dům. Tato stavba byla postavena kolem roku 1880 a byla v té době využívána jako lednice. Její sklepení sloužilo v zimě k uskladnění ledu vykutaneho z parkových ryb-

TRASU LZE ABSOLVOVAT:

níků. Na této trase najdete také půvabnou Čajovnu, ke které vedou dva krásné mosty. Zde je možné si v létě (květen–září) pronajmout loďku na projížďku po zaplavených oblastech parku Pszczynka. Na Tržním náměstí, které je krásnou ukázkou středověkého urbanistického uspořádání, najdete řadu půvabných restaurací a kaváren, nebo Turistickou informační kancelář, kde si můžete zakoupit zajímavé regionální památky. Na náměstí navíc najdete půjčovnu městských kol, na kterých se můžete rychleji pohybovat po městě.

MOŽNOSTI OBČERSTVENÍ NA TRASE:

Na trase se nachází několik stravovacích zařízení, včetně kavárny ve Výstavní ohradě zubrů a Čajovně, restaurace s polskou kuchyní u skanzenu, zatímco na náměstí najdete řadu kaváren a podniků nabízejících místní pivo, italskou kuchyni, jídla inspirovaná rakouskou kuchyní, regionální pokrmy, hamburgery nebo sushi.

MÍSTNÍ ZAJÍMAVOSTI:

Každou druhou neděli v měsíci se na náměstí koná jarmark starožitností. Nezbytná je zde účast profesionálních starožitníků, sběratelů a milovníků starých předmětů.

Tržní náměstí. Fotografie: Oskar Piecuch

Naučná stezka s vybavením pro environmentalní vzdělávání

Přístav lodí princezny Daisy

OBEC PSZCZYNA

OBCE REGIONU SLEZSKÁ BRÁNA

● Ostrava

● Havířov

● Frýdek-Místek

● Frýdek-Místek

CESTY REGIONEM SLEZSKÁ BRÁNA

VÝLETNÍK PRO VŠECHNY

Námět a koordinace sazby:

Petr Baďura, Lenka Havrdová (Středisko volného času Vratimov)

Texty: obce Regionu Slezská brána a Pszczyna

Fotografie: archívy obcí, Miroslav Lysek, Lenka Havrdová

Překlady: Jana Fierlová

Jazyková korektura: Kristýna Svidroňová

Grafická úprava: Anežka Špačková

Vedení přeshraničního projektu: Kristýna Koláčková, Dominika Gonciarz

Vydal: Dobrovolný svazek obcí Region Slezská brána, Paskov 2024

Tisk: KLEINWÄCHTER holding s.r.o., Frýdek-Místek.

Interreg

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Česko – Polsko